

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.0640.65.2025

Warszawa, 5 września 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (druk nr 1320).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Finansów i Gospodarki do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Stanowisko Rządu

wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (druk nr 1320)

I. Propozycja zawarta w poselskim projekcie ustawy

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych zawarty w druku nr 1320 (dalej: projekt lub projekt ustawy) przewiduje zmianę art. 7 ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych¹ (dalej: ustawa o ponif) polegającą na wprowadzeniu w odniesieniu do podatników z sektora bankowego² nowej stawki stosowanej w odniesieniu do części aktywów oraz zwolnienie przedmiotowe.

Zgodnie z przekazanym projektem nowy art. 7 miałby otrzymać następujące brzmienie:

„Art. 7. 1. Podatek wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wypadku podatników, o których mowa w art. 4 pkt 1-4, w tej części w jakiej podstawą opodatkowania są aktywa w postaci kredytów hipotecznych, podatek oblicza się jako 0,055% podstawy opodatkowania miesięcznie pomnożone przez średnią ważoną marżę odsetkową kredytów hipotecznych udzielonych przez podatnika wyrażoną w punktach procentowych pomniejszoną o 1. W wypadku gdyby marża odsetkowa kredytów hipotecznych wynosiła 1 punkt procentowy lub mniej aktywa, o których mowa w zdaniu pierwszym są zwolnione od opodatkowania.

3. Dla celów niniejszej ustawy marżę odsetkową wylicza się jako RRSO kredytu hipotecznego udzielonego przez podatnika pomniejszoną o wskaźnik WIBOR 3M. W wypadku kredytów o okresowo stałej stopie oprocentowania, wysokość marży dla całego okresu określa się według jej wysokości w dniu rozpoczynającym okres.”.

II. Aktualny stan prawny

Przedmiotem opodatkowania podatkiem od niektórych instytucji finansowych są aktywa podmiotów będących podatnikami podatku³. Podmioty będące podatnikami można podzielić na trzy kategorie, tj. podatników działających w sektorze bankowym⁴, sektorze ubezpieczeniowym⁵ oraz jako instytucje pożyczkowe⁶. W przypadku podatników z sektora bankowego podstawą opodatkowania jest nadwyżka sumy wartości aktywów podatnika, wynikająca z zestawienia obrotów i sald, ustalonego na ostatni dzień miesiąca na podstawie zapisów na kontach księgi głównej – ponad kwotę 4 mld zł⁷. Ustawa o ponif przewiduje dla podatników możliwość skorzystania z różnego rodzaju preferencji podatkowych w tym

¹ Dz. U z 2023 r. poz. 623

² o których mowa w art. 4 pkt 1-4 ustawy ponif

³ zgodnie z art. 3 ustawy o ponif

⁴ podatnicy wskazani w art. 4 ust 1-4 ustawy o ponif

⁵ podatnicy wskazani w art. 4 ust 5-8 ustawy o ponif

⁶ podatnicy wskazani w art. 4 ust 9 ustawy ponif

⁷ art. 5 ust. 1 ustawy o ponif

obniżeń podstawy opodatkowania. Podatek zaś wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie⁸.

Wskazuje się, że z dniem 21 sierpnia br. do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów został wpisany projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych UD288.

W zakresie ustawy o CIT, proponowane zmiany polegają na podwyższeniu stawki CIT w odniesieniu do podatników będących:

- bankami krajowymi i bankami zagranicznymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz.1646, z późn. zm.),
- instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 Prawa bankowego oraz
- spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, z późn. zm.).

Planowane podwyższenie przewiduje, że w przypadku ww. podmiotów podatek, z uwzględnieniem zastrzeżeń przewidzianych ustawą o CIT, wynosić będzie:

- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2026 r. – 30% podstawy opodatkowania;
- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2027 r. – 26% podstawy opodatkowania;
- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2028 r. i latach kolejnych – 23% podstawy opodatkowania.

W zakresie ustawy o ponif, przewiduje się, że w odniesieniu do podatników, o których mowa w art. 4 pkt 1–4 ustawy o ponif, obniżeniu ulegnie obowiązująca obecnie stawka ponif – w 2027 r. o 10%, a od 2028 r. o 20%. W odniesieniu do tej grupy podatników (banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, oddziały instytucji kredytowych oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe) oznacza to zmianę:

- w 2027 r. z podatku wynoszącego 0,0366% podstawy opodatkowania na podatek wynoszący 0,0329% podstawy opodatkowania;
- od 2028 r. z podatku wynoszącego 0,0366% podstawy opodatkowania na podatek wynoszący 0,0293% podstawy opodatkowania.

W ocenie rządu projekt UD288 w bardziej kompleksowy sposób adresuje kwestię będącą przedmiotem opiniowanego przedłożenia.

III. Ocena projektu

a. Uwagi ogólne

Projektodawca uzależnił wysokość zobowiązania podatkowego od średniej ważonej obliczonej w oparciu o opisane w projekcie elementy. Samo pojęcie średniej ważonej nie zostało jednak jednoznacznie zdefiniowane, tj. nie zostały określone wagi poszczególnych elementów średniej. Ponieważ wagi określają znaczenie poszczególnych elementów średniej ważonej, pełnią w niej kluczową rolę. Brak dookreślenia w tym zakresie skutkuje niekompletnym opisem

⁸ art. 7 ustawy o ponif

kluczowego składnika dla obliczenia wysokości zobowiązania podatkowego, przez co stosowanie zaproponowanego przepisu będzie wzbudzało uzasadnione wątpliwości interpretacyjne. Projektowany przepis nie udziela w szczególności odpowiedzi na pytanie czy o wadze ma świadczyć kwota uwzględnianego kredytu, jego stopa oprocentowania, czy marża w rozumieniu projektu wyrażona w punktach procentowych (co *de facto* oznaczałoby średnią arytmetyczną).

Użyte w projektowanym przepisie sformułowanie „[...] podatek oblicza się jako 0,055% podstawy opodatkowania miesięcznie pomnożone przez średnią ważoną marżę odsetkową kredytów hipotecznych [...]” wzbudza wątpliwości językowe. Ich źródłem jest m.in. odmiana słowa „marża”. Zastosowano bowiem liczbę pojedynczą słowa marża w bierniku. Nie jest więc jednoznaczne, czy przepisem tym jest mowa o średniej ważonej wszystkich marż odsetkowych kredytów hipotecznych uzyskiwanych przez bank. Z uwagi na treść projektu oraz fakt, że marża odsetkowa została zdefiniowana i posłużyć ma do obliczenia średniej ważonej, wnioskować można, że zgodnie z zamysłem projektodawcy należało posłużyć się słowem „marż” (liczenie średniej ważonej z jednego elementu mijałoby się z celem).

Ponadto, proponowane rozwiązanie przewiduje, że podatek oblicza się w następujący sposób:

0,055% podstawy opodatkowania x „średnią ważoną marżę odsetkową kredytów hipotecznych udzielonych przez podatnika wyrażoną w punktach procentowych pomniejszoną o 1”

przy czym

„W wypadku gdyby marża odsetkowa kredytów hipotecznych wynosiła 1 punkt procentowy lub mniej aktywa, o których mowa w zdaniu pierwszym są zwolnione od opodatkowania.”

a

marżę odsetkową stanowi „[...] RRSO kredytu hipotecznego udzielonego przez podatnika pomniejszoną o wskaźnik WIBOR 3M”.

Analiza tej regulacji wskazuje, że w istocie przedstawione rozwiązanie ma dotyczyć przypadku gdy dla marży odsetkowej kredytów hipotecznych wyrażonej w punktach procentowych większej od 1 oblicza się średnią ważoną marż odsetkowych wyrażonych w punktach procentowych, a następnie średnią tę pomniejsza się o 1. Podatek natomiast określa się przemnażając tak otrzymany wynik przez 0,055% podstawy opodatkowania.

Ponieważ jednak sama definicja marży odsetkowej nie wyjaśnia rozumienia tego pojęcia jako punktu procentowego, a jako procent, powyższy efekt nie jest jednoznaczny na gruncie proponowanych przepisów. W konsekwencji zaprojektowany przepis narusza zasady poprawnej legislacji.

b. Zmiany w kluczowych elementach konstrukcji podatku

Projekt przewiduje wprowadzenie zróżnicowania sposobu obliczenia zobowiązania podatkowego podatników z sektora bankowego w zależności od rodzaju posiadanych aktywów. W zakresie aktywów w postaci kredytów hipotecznych sposób obliczenia podatku jest uzależniony od marży odsetkowej, którą stanowi różnica rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania (RRSO) danego kredytu hipotecznego udzielonego przez podatnika i wskaźnika WIBOR 3M. Biorąc powyższe pod uwagę, zasadnym jest przeanalizowanie wskazanych elementów w

kontekście wyrażonej w art. 217 Konstytucji RP⁹ zasady ustawowej regulacji stosunku podatkowego, zgodnie z którą nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.

W myśl z art. 5 pkt 12 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim¹⁰ oraz art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami¹¹, RRSO oznacza rzeczywisty, roczny koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. RRSO ustalane jest przez kredytodawcę lub pośrednika kredytowego, na podstawie informacji uzyskanych od kredytobiorcy dotyczących składników preferowanego kredytu, w szczególności co do okresu obowiązywania umowy i całkowitej kwoty kredytu. Niemniej jednak należy mieć na względzie, że konstrukcja RRSO umożliwia podmiotom, które ją stosują, świadome kształtowanie jej poziomu, poprzez między innymi rozłożenie kosztów pozaodsetkowych, czy też sposób rozliczania prowizji.

WIBOR stanowi wskaźnik odzwierciedlający poziom stopy procentowej po jakiej banki mogłyby składać w innych bankach depozyty na określony termin. WIBOR 3M ustalany jest dla okresu 3 miesięcy, a danymi wejściowymi do jego wyznaczenia są kwotowania (modelowe lub wiążące), których źródłem są banki – uczestnicy fixingu¹². Wysokość wskaźnika WIBOR zależy od polityki cenowej podmiotów przekazujących dane. Podmioty te zgodnie z przyjętymi przez siebie wewnętrznymi zasadami biorą pod uwagę czynniki makroekonomiczne, w tym oczekiwania rynkowe, własne estymacje dotyczące kształtowania się w przyszłości stóp procentowych, poziom inflacji, podaż i popyt na rynku międzybankowym oraz politykę regulacyjną organów nadzorczych. Przywołane czynniki znajdują bezpośrednie odzwierciedlenie w wysokości przekazywanych administratorowi kwotowań wiążących¹³.

Proponowane rozwiązania należy ocenić krytycznie w odniesieniu do konstytucyjnego obowiązku ustawowej regulacji nakładania podatków, w tym określenia istotnych elementów stosunku podatkowego. Przewidziane w

⁹ Dz. U. poz. 483, z późn. zm.

¹⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1497, z późn. zm.

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 720

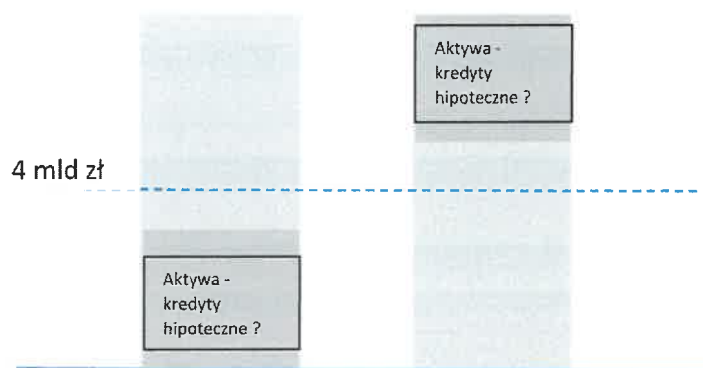
¹² Fixing to metoda ustalania Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR. Proces ten jest realizowany przez administratora na podstawie kwotowań, które są mu przekazywane przez banki uczestniczące w fixingu. W każdym dniu fixingu administrator oblicza średnią arytmetyczną z przekazanych kwotowań dla danego terminu fixingowego. Proces ten odbywa się według ustalonych zasad. Do przeprowadzenia fixingu na dany termin fixingowy niezbędna jest co najmniej określona liczba kwotowań. Źródłem danych wejściowych dla administratora są uczestnicy fixingu. Są nimi banki, które przekazują kwotowania.

¹³ Kwotowanie wiążące to określona stopa procentowa. Definiuje ona, po jakiej cenie dany uczestnik fixingu jest w wiążący sposób gotów złożyć depozyt lub go przyjąć od innego uczestnika fixingu. Kwotowanie wiążące jest przekazywane do administratora w każdym dniu fixingu, niezależnie od kwotowania modelowego. Uczestnik fixingu wyznacza je zgodnie ze swoimi wewnętrznymi procedurami, polityką kwotowania, kodeksem postępowania oraz rekomendacją administratora. Kwotowanie wiążące jest wykorzystywane przez administratora do wyznaczania stawek referencyjnych, gdy uczestnik fixingu nie może przekazać kwotowania modelowego z powodu niewystarczającej liczby danych transakcyjnych. Wiążący charakter kwotowania oznacza, że uczestnik fixingu zobowiązuje się do zawarcia transakcji z innym uczestnikiem na jego żądanie. Transakcja musi odbyć się na warunkach nie gorszych niż te, które zostały przekazane administratorowi w kwotowaniu wiążącym w danym dniu.

projekcie elementy takie jak RRSO i WIBOR 3M składające się na marżę cechuje brak przejrzystości, ponadto mają one charakter pozaustawowych nieo określonych zmiennych. Niniejsze przekłada się na występowanie uzasadnionych wątpliwości konstytucyjnych co do samej proponowanej konstrukcji podatku. Projektowana zmiana nie posiada zatem cech kompletności, precyzji i jednoznaczności oraz przenosi kluczowy element podatku poza ustawę. Skutkować to może niekontrolowanym przez państwo kształtowaniem się polityki fiskalnej (obowiązków podatkowych podatników) z uwagi na charakterystykę RRSO i WIBOR 3M, które nie są szczegółowo uregulowane na poziomie ustawowym, a tym samym mogą być niejako kreowane przez samych podatników.

Należy również wskazać, że treść proponowanej zmiany jest niedostosowana do konstrukcji obecnie obowiązującej ustawy o ponif. Podstawą opodatkowania w ponif (dla analizowanego przypadku) jest nadwyżka sumy wartości aktywów podatnika, wynikająca z zestawienia obrotów i sald, ustalonego na ostatni dzień miesiąca na podstawie zapisów na kontach księgi głównej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴ lub standardami rachunkowości stosowanymi przez podatnika na podstawie art. 2 ust. 3 tej ustawy – ponad kwotę 4 mld zł. Zgodnie z projektowanym rozwiązaniem *w wypadku podatników, o których mowa w art. 4 pkt 1-4, w tej części w jakiej podstawą opodatkowania są aktywa w postaci kredytów hipotecznych, podatek oblicza się jako 0,055% podstawy opodatkowania miesięcznie (...)*. Projekt nie precyzuje czy aktywa w postaci kredytów hipotecznych znajdują się pod czy nad progiem 4 mld zł (tj. czy znajdują się czy też nie w nadwyżce, która to stanowi podstawę opodatkowania w ponif).

Podstawa opodatkowania: nadwyżka sumy wartości aktywów podatnika ponad kwotę 4 mld zł

Taki stan rzeczy powoduje możliwości optymalizacyjne po stronie podatników w postaci możliwości uwzględniania w podstawie opodatkowania tych rodzajów aktywów, które przyczyniłyby się do powstania końcowo niższego zobowiązania podatkowego. Jest to sprzeczne z interesem fiskalnym Rzeczypospolitej Polskiej oraz powoduje, że konstrukcja podatku staje się niespójna. Nie jest bowiem jasne, czy zwolnione aktywa w postaci kredytów hipotecznych o odpowiedniej marży mają być uwzględniane na potrzeby określenia tej nadwyżki oraz ewentualnie w jakim zakresie.

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.

Podkreślenia wymaga, że podatnikami podatku od niektórych instytucji finansowych nie są jedynie podmioty z sektora bankowego, lecz również z sektora ubezpieczeniowego, czy też instytucje pożyczkowe. Projektowana zmiana odnosi się jedynie do części podatników w zakresie wybranych produktów przez nich oferowanych, co może skutkować pogłębieniem nierówności wśród wszystkich podatników. Dojdzie do zwiększenia zróżnicowania ich statusu na gruncie ustawy o ponif pod względem obciążeń podatkowych jak i dostępu do preferencji, co może mieć przełożenie na działalność tych podmiotów na rynku.

Jak wskazano powyżej projekt przewiduje wprowadzenie zmian w zakresie kluczowych elementów konstrukcyjnych podatku od niektórych instytucji finansowych. Projekt ustawy jest niedopasowany do obecnej konstrukcji tego podatku i wzbudza wyżej opisane wątpliwości natury konstytucyjnej. Ponadto wysoce prawdopodobne jest, że wprowadzenie projektu w obecnym brzmieniu skutkowałoby licznymi wątpliwościami interpretacyjnymi, a w konsekwencji licznymi sporami pomiędzy podatnikami i organami administracji skarbowej.

c. Założenia reformy wskaźników referencyjnych

W tym miejscu zasadnym jest wskazanie na ustalenia Narodowej Grupy Roboczej (NGR), która została powołana w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych w Polsce. Reforma zakłada m.in. wprowadzenie nowego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, którego danymi wejściowymi są informacje reprezentujące transakcje ON (overnight)¹⁵.

Wspomniana reforma jest kontynuacją globalnie podejmowanych inicjatyw mających na celu zastąpienie wskaźników terminowych typu Interbank Offered Rate (IBOR) indeksami wolnymi od ryzyka, opartymi wyłącznie na dokonanych transakcjach (indeksy typu Risk-Free Rate, RFR). Jest to zgodne z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych i Rady Stabilności Finansowej.

Skutkiem tych prac, według bieżących planów, będzie zaprzestanie opracowywania określonych wskaźników referencyjnych w tym wskaźnika WIBOR z końcem 2027 r.¹⁶.

W grudniu 2024 r. Komitet Sterujący NGR podjął decyzję o wyborze indeksu oznaczonego nazwą techniczną WIRF minus (opartego na niezabezpieczonych depozytach instytucji kredytowych i instytucji finansowych) jako ostatecznego docelowego wskaźnika stopy procentowej, który ma zastąpić wskaźnik referencyjny WIBOR. W styczniu 2025 r. zdecydowano o ostatecznej nazwie - POLSTR (Polish Short Term Rate) dla wybranego indeksu. Tym samym, w związku z planowanym zaprzestaniem opracowywania wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID, przewidziana jest identyfikacja aktów prawnych zarówno krajowych, jak i unijnych odnoszących się do tych indeksów, a także proces ich nowelizacji, zakładany na 2027 r. W przypadku gdyby projektowana ustawa wprowadziła nowe odniesienie do wskaźnika referencyjnego WIBOR, także podlegałaby wspomnianej nowelizacji.

¹⁵ https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/Wskazniki_referencyjne/prace_grupy

¹⁶ https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/Wskazniki_referencyjne/aktualnosci?articleId=93431&p_id=18

Zatem biorąc pod uwagę założenia reformy wskaźników referencyjnych oraz planowane procesy z nią związane należy stwierdzić, że projektowane regulacje nie powinny abstrahować od prac związanych z tą reformą.

d. Przewidywane negatywne skutki

Warto podkreślić to, czego nie obejmują przedstawione w uzasadnieniu do projektu analizy ekonomiczne, czyli możliwe konsekwencje projektowanej ustawy, które mogłyby być odczuwalne dla całej gospodarki.

Proponowany w projekcie sposób obliczania podstawy opodatkowania dedykowany podatnikom z sektora bankowego może implikować po ich stronie działania optymalizujące, które prawdopodobnie przejawiałyby się po stronie podażowej w zakresie udzielania kredytów. Jest to prawdopodobne ponieważ podatnicy podatku od niektórych instytucji finansowych posiadają alternatywy dla lokowania kapitałów, inne niż udzielanie (sprzedaż) kredytów, z czego jako przykład można wymienić nabywanie różnego rodzaju papierów wartościowych. Jak już wcześniej wspomniano przedmiotem opodatkowania są aktywa podatników objętych tym podatkiem, kredyty hipoteczne zaś nie są jedyną kategorią aktywów w ich bilansie. Projekt zaś odnosi się wyłącznie do kredytów hipotecznych, co będzie skutkowało zjawiskiem uprzywilejowania o określonej ilości punktów bazowych tych innych kategorii aktywów nad portfelem udzielonych kredytów. Zaproponowana konstrukcja może przyczynić się do tego, że kupon odsetkowy z papierów wartościowych stanie się bardziej atrakcyjny dla potencjalnych kredytodawców, niż sprzedaż produktu kredytowego, która byłaby opodatkowana w zależności od oprocentowania.

Jednocześnie, samo oprocentowanie w swojej definicji jest premią za ryzyko dla kredytodawcy. Jeżeli ta premia nie będzie wystarczająco bilansowała wspomnianego ryzyka, warunki udzielenia takiego kredytu, mogą zostać zaostrzone, a tym samym obniżona zostanie zdolność kredytowa klienta. W efekcie działania tych mechanizmów może nastąpić spadek podaży oferowanych kredytów, co można rozumieć jako obniżenie ich dostępności, a tym samym możliwe jest osiągnięcie skutku odwrotnego od tego jaki chcą osiągnąć wnioskodawcy.

Biorąc pod uwagę fakt, że w Polsce występuje spadek udzielanych kredytów w relacji do PKB projektowana ustawa może nasilić obserwowany trend, ponieważ krajowy sektor bankowy, w obliczu wszelkich występujących na rynku ryzyk, zwłaszcza prawnych związanych z udzielaniem kredytów, nie będzie skłonny do ich udzielenia w sytuacji, gdy oprocentowanie nie będzie tych ryzyk pokrywało. Działalność bankowa jest działalnością komercyjną, która bazuje na właściwym zarządzaniu ryzykiem. Jeżeli w ramach przyjętych przez bank modeli ryzyka i efektywności kosztowej nie uda się osiągnąć równowagi, podaż kredytów ulegnie dalszemu ograniczeniu.

Stwierdzić można, że koszty kredytu między innymi zależą od ceny pieniądza na rynku oraz kształtowania stóp procentowych przez Narodowy Bank Polski. Zatem porównywanie ceny (oprocentowania) kredytu w Polsce do ceny kredytu w innych krajach Unii Europejskiej nie powinno następować w oderwaniu od kosztu pieniądza, w jakim udzielany jest kredyt na danym rynku. Projektodawcy wskazują, że proponowane zmiany mają przede wszystkim umożliwić wspieranie taniego kredytowania dla gospodarstw domowych. Tak więc należy zwrócić uwagę na to, że dostępność względnie tańszego na moment zaciągnięcia kredytu

hipotecznego może w pewnym stopniu skłaniać konsumentów do podejmowania decyzji w sprawie zaciągania wyższych zobowiązań, co w przypadku zmiany warunków ekonomicznych (np. wzrostu stóp procentowych) może z kolei prowadzić do trudności z obsługą zadłużenia.

Ponadto instytucje kredytowe mogą próbować dostosowywać swoje produkty, np. poprzez zmianę ich konstrukcji tak, aby formalnie skutkowały obniżeniem zobowiązania podatkowego, czy też spełniały warunki skorzystania z przewidzianego w projekcie zwolnienia z podatku, nawet jeżeli w rzeczywistości nie będą oferowały realnych korzyści klientom. Wówczas mogą one pozostać kosztowne i nieefektywne, co może skutkować tym, że głównym celem instytucji kredytowych stanie się osiągnięcie jak najniższego podatku do zapłaty, a nie zapewnienie bardziej korzystnej oferty dla konsumentów. Może to więc stwarzać niezamierzone zachęty do nadużyć lub obchodzenia przepisów i w efekcie potęgować występowanie negatywnych zjawisk.

Powyższe wskazuje na ryzyko wystąpienia negatywnych skutków wprowadzenia omawianego projektu. Projektowana ustawa może doprowadzić między innymi do ograniczenia akcji kredytowej, spadku dostępności kredytów jak również zmian w profilu strategii prowadzenia działalności przez niektóre kategorie podatników.

Mając na uwadze powyższe, Rada Ministrów negatywnie ocenia poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (druk nr 1320).